

ПРОФІЛАКТИКА ВІРУСУ ПАПІЛОМИ ЛЮДИНИ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

*Шевчук Анжеліка Олександрівна,
лікар-інтерн епідеміолог
Центр громадського здоров'я МОЗ України
a.shevchuk@phc.org.ua*

Вступ

Рак шийки матки є п'ятим за поширеністю онкологічним захворюванням у світі та другим серед жінок. 80% з 425,000 нових випадків щорічно реєструються у країнах, що розвиваються. В Україні станом на 1 січня 2019 року було зареєстровано 54,976 пацієток з цим діагнозом. Основна причина – інфікування вірусом папіломи людини (далі - ВПЛ), який викликає понад 70% випадків захворюваності. Вакцинація проти ВПЛ може знизити ризик інфікування на 68-95%, але її впровадження у багатьох країнах, включаючи Україну, обмежене через високу вартість та критичні погляди суспільства на вакцинацію.

Мета роботи

Основна мета цієї роботи – аналіз ефективності заходів профілактики ВПЛ в Україні та вивчення можливості державного регулювання, фінансування та освітніх кампаній щодо підвищення обізнаності населення.

Матеріали та методи

Для досягнення поставленої мети ми провели аналіз наукової літератури, вивчили статистичні дані стосовно захворюваності та смертності від раку шийки матки в Україні, а також дослідили міжнародний досвід у сфері профілактики ВПЛ.

Результати та обговорення

ВПЛ є глобальною проблемою здоров'я, яка має особливе значення для України. Оскільки за останні роки в Україні спостерігається зростання кількості випадків захворювань, асоційованих з ВПЛ, що робить актуальним питання профілактики.

Основними заходами профілактики ВПЛ в Україні є вакцинація, проведення освітніх кампаній та підвищення обізнаності населення. Вакцинація вважається

найефективнішим засобом профілактики ВПЛ, але її доступність для населення є обмеженою через високу вартість вакцин та відсутність державного фінансування. [1]

Державне регулювання в сфері профілактики ВПЛ потребує вдосконалення. Необхідно забезпечити доступність вакцин для всіх верств населення, а також розробити ефективні механізми контролю за якістю вакцинації. [2]

Освітні кампанії відіграють важливу роль у підвищенні обізнаності населення про ВПЛ. Проте, їх ефективність часто обмежується недостатнім фінансуванням та відсутністю координації з іншими заходами профілактики. [3]

Аналіз ефективності заходів профілактики ВПЛ в Україні вказує на декілька ключових проблем. По-перше, вакцинація, яка є основним засобом профілактики, не є доступною для більшості населення через високу вартість вакцин та відсутність державного фінансування. По-друге, освітні кампанії, які мають на меті підвищити обізнаність населення, часто стикаються з проблемами фінансування та координації.

Для вирішення цих проблем необхідно забезпечити державне фінансування вакцинації, розробити ефективні механізми контролю за якістю вакцинації, а також забезпечити координацію між різними заходами профілактики ВПЛ.

Висновки

Профілактика ВПЛ в Україні потребує комплексного підходу, який включає в себе державне регулювання, фінансування та освітні кампанії. Саме такий підхід дозволить досягти високої ефективності заходів профілактики та зниження рівня захворюваності на ВПЛ в Україні.

Важливо врахувати, що ВПЛ призводить до розвитку раку шийки матки - — однієї з основних причин смерті серед жінок в Україні. Отже, профілактика ВПЛ також сприяє зниженню ризику розвитку раку шийки матки.

Освітні програми повинні бути спрямовані на підвищення обізнаності населення про ризики, пов'язані з ВПЛ, а також про можливості його профілактики – інформування населення про важливість регулярних медичних обстежень, вакцинації та правила безпечного сексу

Література:

1. Сорока , П., & Старішко , О. (2023). Поширеність вірусу папіломи людини в Україні та світі. Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ», (April 28, 2023; Seoul, South Korea), 273–278. <https://doi.org/10.36074/logos-28.04.2023.87>
2. Парій В.Д., Грищук С.М., Кукіна Г.О. Підходи до оцінки медичних технологій на прикладі визначення економічної доцільності профілактики раку шийки матки в Україні шляхом вакцинації від папіломавірусної інфекції. УКРАЇНА. ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ. 2019. Т. 1, № 54. С.100-109
3. Гаріфулліна Н.В., Грищук С.М. Епідеміологія та підходи до лікування і профілактики раку шийки матки в Україні. У: ВИЩА ОСВІТА ТА ПРАКТИКА В МЕДСЕСТРИНСТВІ: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, 22-23 жовтня 2020 року, м. Житомир. Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради; 2020. С. 2016-2022. ISBN 978-966-655-899-5.